

ARANYOSVIDÉK

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik hetenként szombaton

Kiadóhivatal:

DR. BAY JÓZSEF könyvkereskedése Főtér 85. sz.
szel a hirdetések is felvételnek. Telefon az. 84

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Három évre — 16 kor. || Negyed évre — 4 kor.
Egy évre — 8 kor. || Egy szám ára 30 fill.

SZERKESZTŐ:

BOROSS ELEK.

Szerkesztőség:

Torda, Vallássz.-tér 35. szám. Telefon szám: 34
A lap szellemi részét illető közlemények hetenként legkésőbb csütörtök délig a szerkesztőség címére küldendők.

Kéziratokat vissza nem adunk

Legyen béke!

Párisban egy hónapja tanácskoznak s az antant is lassan leszerel. A nagy államok befejezték a háborút s a békekonferencián a népek szövetsége van alakulóban. Azt akarják, hogy a háboru örökre száműzessék a kulturális államok közül.

Szép cél, magasztos gondolat heviti a béke kovácsait, az élén Wilsonnal. Minden nemzet képviselői egyet értenek vele. Legyen békeség a földön s ha valaha viszály támadna az államok között, ne fegyverrel szerezzenek igazságot, hanem döntő bíróság ítéljen a felmerült vitában. Ahogy az történik jogállamban az egyesek között.

Ez az, amiről Párisban a szó folyik.

De szólunk az intéző politikusokhoz. Elégedjék már meg a vérnek, a verejtéknek s a könnyeknek folyását. Elég az árva, elég a nyomorék. Bár ezekről tudnánk gondoskodni.

Nekünk több szenvedés nem kell! Mi békeséget akarunk! Békeséget a kölcsönös kiengesztelődés, megértés és a szeretet alapján.

Béke 1919. jul. 14 ig

Párisi legújabb jelentés szerint legkésőbb május elején okvetlen megkezdik az előzetes konferenciát s minél előbb be is akarják fejezni, mert csak ezzel a szerződéssel lehet megkezdeni a rendes békebeli állapotok helyreállítását.

Erre a tárgyalásra már természetesen Párisba hívják a német, német-osztrák, magyar, bulgár, lengyel és török kormányok képviselőit is, még pedig közvetlenül Wilson visszaérkezése után. A békét azután minden valószínűség szerint június elején de legkésőbb július 14 én, a franciák nemzeti ünnepén írják alá.

Párisban az a terv merült fel, hogy Németországban tíz évre töröljék el a hadkötelezettséget s ebben az esetben önként Olaszország és Franciaország is hasonló intézkedéseket tenne, esetleg Magyarország is.

A kommunisták

a birtok közösségének védelmére az első keresztényekre hivatkoznak. A különbség a kettő között csak abban fekszik, hogy

az első keresztények vagyonukat azért osztották meg, mert magasabb cél után törekedve azt megvetették míg a kommunisták a közösséget azért követelik, mert az anyagi élvezetnek mindenképpen fölébe tér, az egyenlőségnek csak annyiban tulajdonítanak fontosságot, mennyiben az a vagyonra és anyagi élvezetre is kiterjed. (B. Eötvös Gondolatok.)

A remény.

Ábránd világom rózsá fellegéről
Jövóm kapujánál kit látok én:
A fény és mosoly koszos leányát,
A kit e néven ismerünk: Remény.

Kértem, engedje, hogy jövőmbe lássak,
Az elzárt kaput nyissa meg nekem,
Hogy addig is, míg átmehetnék rajta,
Jövóm sorsomról fogalmam legyen.

Hadd láthassam, hogy jövő sorsom utján
Virágra, vagy tövisre akadok?
És hogy kik lesznek kísérőim ottan:
Az örömeim-é, avagy a bajok?

S a remény tán meghallgatta kérésem?
Föllebbentette jövóm fátyolát?
Világért sem. A rejtély köntösébe
Igyekezett beburkolni magát.

De így szólalt meg szelid, nyájas hangon:
„Ne kutasd, kérlek, soha a jövőt.
Maradj meg tovább, ne riaszd el őket;
Maradj meg az ábrándjaid között.”

És én engedek a remény szavának,
A rejtett jövőt hát nem kutatom...
S a szines álmok virágos kertjében
Ujra megcsendül elnémult dalom.

Nagy Albert.

Arra kell mennem.

Lopva suhannak az éjes éjben
Törpe vitétek, a néma hadak:
Gondolatim; mik üzik a vérem
S rám meredeznek a szobafalak.

Megjön a hajnal. Nehezen éled.
Fojtogat, tépked a durva magány.
Téged siratlak, örökök Téged,
Lelkem is felsír, a büszke pogány.

Téged siratlak, epedő szácskád
S kék szemeidben a szűz mosolyod,
Lágy puha selymes szőke hajaeszkád,
Újjongó sokszinű vig kacajod.

Téged siratlak. Hófehér arcod
Szaggatva tépi fel nagy sebemét.
Verejtékullás fagyosan csapkot
S sírva pazarlom a könnyeimet.

Temető mélyén bús kicsi lelkem,
Aranyos lánykám, vársz ugye rám?
Örök a vágyak: arra kell mennem;
S bús szemeimben kigyulad a láng.

Halmi Lajos.

A Népkonyha javára.

A gyűjtés szép eredménye.

Torda, 1919. febr. 25.

Közöltük már, hogy a városi Tanács a szegényeket és elesett nyomorgókat ingyen ebéddel ellátó tordai Népkonyha javára széleskörű társadalmi gyűjtést eszközölt, a mely nem is remélt örövendesen szép eredményre vezetett, amennyiben a most már teljesen lezárt gyűjtés végeredménye: **9071 kor. 88 fillér.** Ez már oly tekintélyes összeg, a melyből bizonyára egészen a meleg tavaszig fenn lehet tartani a Népkonyhát, az ingyen ebédben részesülők jelenlegi magas létszáma mellett is, annál is inkább, mert a gyűjtés nemcsak pénzt, hanem nagymennyiségű és nagyértékű természetbeni (termény, élelmiszer) adományokat is eredményezett, melyek a főzésnél jól felhasználhatók. E tekintetben egyes gazdáink lelkesen előljártak az áldozatkészség gyakorlásában. Ezen adományokat a Népkonyha esetéről külön nyugtázza lapunkban, mert a természetbeni adományok közvetlenül a Népkonyhához juttatandók, mert azokat az bevételre, raktározásra és gondozásra. Különösen ki kell emelnünk a Szódagyár és Cementgyár nagyértékű adományait. A Szódagyár nagymennyiségű krumplit, főzelékféléket, savanyított káposztát, a Cementgyár egymaga 900 kg. krumplit és hagymát adott a Népkonyhának. De e cikkünknek nem célja az összes adományok felsorolása, (egy lap számú szük terjedelme miatt) hanem a pénzgyűjtés végelszámolását a gyűjtőivek alapján az alábbiakban közöljük:

Kibocsátott (rendőrhatalósági engedéllyel) összesen 55 drb. gyűjtőív s ezek a következő eredményekkel érkeztek be:

A gyűjtő-ív száma.	Gyűjtő neve.	Gyűjtött összeg.
1. sz.	Bod G.	517 50 K
2. „	Dénesi J.	250— „
3. „	Varga J.	133 60 „
4. „	Szőcs F.	409 40 „
5. „	Birtalan F.	140— „
6. „	Szentpáli J.	115— „
7. „	Pataky J.	818 20 „
8. „	Apáczai L.	58— „
9. „	Moldvai F.	319— „
10. „	Heiter K.	65— „
11. „	Czakó M.	17 20 „
12. „	Kurkó Gy.	106 50 „
13. „	Állami főgimnázium	745 94 „
14. „	All. polgári leányiskola	30— „
15. „	All. polgári fiúiskola	25 90 „
16. „	Ótordai állami el. iskola	217 19 „
17. „	Ujtordai állami el. iskola	40 35 „
18. „	Gör. kath. elemi iskola	164 60 „
19. „	Gör. kel. elemi iskola	15 20 „
20. „	Róm. kath. elemi isk.	115— „
22. „	Ij. Gegesy Samu	50— „

Saját érdeke

tudni, hogy az árubeszerzési nehézségek dacára női ingek, nadrágok, harisnyák, selyem keztyűk, nadrágtartók, harisnyatartók, nyakkezdők, fésűk, keték, levélpapírok aránylag olcsón kaphatók.

a Divat Bazárban
Főtér 41. sz.

23.	„ Nagy Dénes	200.—	„
24.	„ Cs. Mike Márton	330.—	„
25.	„ Egyesült Kisegítő Tpt. rt.	800.—	„
26.	„ Vármegyei Takarékpénzt.	75.—	„
27.	„ Erdélyi Bank Rt.	65.—	„
28.	„ Tordai Ip. és Gazd. Hitelsz	30.—	„
29.	„ Solvay Szódagyár	200.—	„
30.	„ Cementgyár Rt.	430.—	„
32.	„ Tordai Kőterm. Rt.	176.—	„
33.	„ Tordai Mészégető Rt.	95.—	„
34.	„ Mendel Sörfőzde Rt.	609.—	„
35.	„ Kálmán József	119.—	„
37.	„ Spatz Márton	50.—	„
38.	„ Rozmann Mihály	55.—	„
39.	„ Tordai Casinó	20.—	„
40.	„ Párhos Adolf	402.—	„
43.	„ Id. Zalányi György	30.—	„
45.	„ Gönczi M. (Festő-u.)	50.—	„
46.	„ Gönczi M. (szijgy.)	6.—	„
48.	„ Borbély N. Miklós	90.—	„
50.	„ Grössmann Jakab	135.—	„
51.	„ A polgármesteri hivatal gyűjtőívén Kálmán József 200 K, dr. Wolff Gyula 100 K =	300.—	„
52.	„ Kerekes József	100.—	„
53.	„ Szenes Károly	80.—	„
54.	„ Pap Fülöp	200.—	„
55.	„ Hirsch Brunó	1750.—	„

Összesen 907188 K

Ez az összeg ki lett utalva a Népkönyha lelkes, buzgó pénztárosa: Tompa Márta kezébe.

Üresen érkeztek be a 21, 31, 36, 41, 42, 44, 47, 49 sz. gyűjtőívek.

E jótékony gyűjtés impozáns eredménye fényesen igazolja városunk jószívű közönségének lelkes, melegsívű áldozatkészségét, melyért (ugy az egyes adományozóknak, mint a gyűjtőknek) ugy a városi Tanács, mint a Népkönyha vezetősége itt a nyilvánosság fórumán: lapunk útján mondanak köszönetet.

E. E.

Tudnivalók.

Hirdetmény.

Mivel a román VI. hadosztályparancsnokságnak szüksége van tüzérségi, huszársági és gyalogsági lovakra, kéri a tulajdonosokat jószántukból való eladását. Erre a célra a hadosztály külön bizottságot határozott meg.

Kiknek lovaik vannak eladásra a községi előjáráság összeírja egy névjegyzékbe és benyújtja az illető vármegye főispánságához.

Mindazok, kik a fenti névjegyzékbe vannak összeírva, a községi előjáráság által értesítve lesznek mikor és hol kell jelentkezniök, hogy lovaikat bemutassák a bizottságnak.

Azok, kiknek több lovuk van és Kolozsvár közelében vannak, jelentkezhetnek azonnal a hadosztályhoz erre a címre: VI. hadosztály tüzérségi parancsnoksága fő sorozó bizottsága. VI. hadosztály parancsnoksága: Holban, vezérőrnagy. A bizottság elnöke: Sandulescu, ezredes.

HIREK.

EMLEKEZTETŐ NAPTÁR.

Gondoljunk a hadiárvákra!

Tengernyi vérrel áldoztunk a halálnak. Megfogyottan, tépáttan állunk, mint még soha! Korai dér csipi le nemzetünknek még élő ágairól a rügyeket, virágokat. Hány ezer kis sirdombon hervad a haraszt és hány ezer gyermek fázik, nyomorog! A szenvedő, nyomorgó gyermekek várják a segítséget.

Most, amikor millió szenvedő ártatlan gyermeknek a jövője forog kockán:

emberi és hazafias kötelességünk, hogy minden emberi életet biztosítsunk a társadalomnak.

A nyomorgó, szegény gyermekek megmentése és védelme a társadalom legfontosabb feladata. Ha beletekintünk az élet forgatagába, azt látjuk, hogy ezer és ezer gyermek szenved és nyomorog. Azt látjuk, hogy megmentésükre igen sok kéz, igen sok okos fej és még több — meleg szív kell.

A mostani nehéz idők legnagyobb kegyetlensége az volna, ha a hadiárvák között maradna csak egy is, aki atyja dicsőségéért nyomorogna vagy elpusztulna.

Meg kell menteni őket a pusztulástól. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a gyermek — a jövő! Annak elhanyagolása egy — a faj gyengítésével, elpusztulásával.

Most a nagy csalódások korszaka után az életnek értelmét és értékét visszaadhatja a szeretet és amit tengernyi vérben áldoztunk és veszítettünk eddig, — azt pótolja majd a gyermek.

Mozduljon meg azért a társadalom és karolja fel meleg szívvvel a hadiárvák ügyét.

— Esküvő. Finta Miklós a tordai járási főszolgabíróság érdemes tisztviselője február hó 22-én tartotta esküvőjét Érsék Annuskával, Érsék Lajos polgártársunk kedves leányával. Boldogságot kívánunk!

— Halálozás. Sulyos csapás érte a Kleinhempel családot. Kleinhempel Klementina 64 éves korában febr. 23-án rövid szenvedés után elhunyt. Hült tetemeit a Szaniszló-utca 10 sz. alatti gyászháztól február 25-én délután nagy részvét mellett helyezték nyugalomra. A megpödogült mintaképe volt a munkás, szorgalmas, övéit meleg szívvvel, teljes odaadással szerető nőnek. Testvérei: Kleinhempel Sámuel, Ede és József és nagyszámu rokonai gyászolják. A gyászoló család iránt általános a részvét. Nyugodjon az anyaségen!

— Szigethy Péter 48-49-es főhadnagy javára való segélyadományok adására kértük fel mult számunkban a jószívű közönséget, mert az öreg már 91 éves és nem 89, mint tévesen mult számunkban irtuk s nagyon beteg és nyomorog, Kérő szavunk utat talált a jó szívekhez, mert a Nőegylet és Városi Tanács 100-100 kor. adománya után lapunkhoz az elmúlt héten a következő kegyes adományok folytak be Szigethy bácsi javára: Frenkel József (keresk.) 50 k., Ehrlich Béláné 20 k., ifj. Tordai János 10 k., dr. Kolozsváry Sándorné 5 k. Összesen 85 k., melyet azonnal eljuttattunk hozzá. További adományokat is készséggel közvetítünk részére. Itt emlíjük meg, hogy a Népkönyha részére naponta jó tápláló ingyen ebédet ad. Szigethy Péterhez közvetlenül a következő kegyes adományok folytak be: Cs. Farkas Árpád 100 k., Weress Sándorné 20 kor.

— Adományok. Lapunk útján az elmúlt héten Ehrlich Béláné urnó a Népkönyha javára 20 koronát, Deutsch Adolf a tordai hadi árvák javára 10 koronát adományozott. E kegyes adományokat is illetékes helyekre juttattuk.

— Természetbeni adományok a Népkönyha javára. Az elmúlt héten a városi Tanács gyűjtőakciója folytán a következő vegyes természetbeni adományok érkeztek közvetlenül a Népkönyhához: Fülöp Lajos mészárosból 5 kg. hus, Spatz Mártontól egy zsák krumpli, Török Józsefnétől 5 üveg paradicsom, 12 liter ecet, 6 drb. cipó buza lisztből, Miklós Ferencétől 2 kg. szalonna, 1 véka paszuly, Csetry Ferencétől 2 véka krumpli, Székely Miklós mészárosból 5 kg. hus, Gegesy Samutól 1 véka buza liszt, 3 véka krumpli, 5 kg. árpa-kása, 5 kg. köles, Szabó Lajostól 2 kg. kukorica liszt, 2 liter paszuly, Érsék

Lajostól 1 véka krumpli, Bartell Gyulától 2 koszoru vörös és 2 koszoru fokhagyma.

Ezen adományokért ezuton mond há-lás köszönetet a Népkönyha vezetősége.

— Eljegyzés. Szamovics Ismail eljegyezte Balogh Rózsikát.

— Dr. Ratiu Ágoston közlelmezési kormánybiztos irodája most a vármegye házában van (I. emelet balra).

— Felkérjük vármegyénk gazdaközönségét, hogy akiknek lóhere magra szükségük van, jelentsék szükségletüket a Gazdasági Egyesület hivatalába március 10-ig.

— Segélyezés. A kirabolt Babos Ferenc részére ifj. Szabó József lapunk útján 20 Koronát adományozott. Eljuttattuk a károshoz.

— Értesítés. Értesitem a szőlő tulajdonosokat arról, hogy akiknél még van elvermelt szőlőtörköly az a jövő hét elején kifőzést végezt a tordai központi szeszőzde-be szállítsák be, mert a hét végével a törköly leparolás befejezést nyer és a később jelentkezőktől több elnem fogadható. (Mády András üzletvezető.)

— Ismét kérdezzük: hol vannak az utkaparók? Mert az átjárók és ut keresztelő járdák nagyon el vannak hanyagolva. Sárosak, de milyen sárosak!

— A brassói polgármester és a cserebogarak. A Csiki Lapokban olvassuk ezt a józú anekdotát: Annak idején, amikor a kormány rendeletet adott ki a cserebogarak pusztításáról, történt a következő eset:

Brassó városában kidobolták s hirdetés is tettek közzé, hogy a cserebogarakat pusztítani kell, mert vékáját 10 koronájával beváltják a városházán.

A kidobolás idején egy csiki fuvaros székely végig hallgatta hogy mit doboltak.

Amikor hazament Csobotfalvára, lévén neki hét gyermeke, kiadta a családjának a rendeletet, hogy vonuljanak ki a „Nagy bükk”-be és szedjenek cserebogarat, de annyit, amennyit csak tudnak.

Össze is szedtek vagy 7 hektóval.

Erre a székely befogta a szürkékét a 7 hektó cserebogárral bekocogott Brassóba s ott megjelent a városházán.

Egyenesen a polgármesternél kért kihallgatást, kinek előadta, hogy hozott 7 hektó cserebogarat.

A polgármester meghallgatta őt, s azt kérdezte, hogy minek hozta?

„Azért, hogy váltsák bé, — felelé a székely, mivel hogy a mult héten itt azt dobolták, hogy 10 koronát adnak vékájáért.”

„És honnan hozta?” — kérdezte a polgármester.

„En egyenesen Csikból” — felelé a székely.

„Jó, jó — de hát mi csak azt váltjuk bé amelyeket Brassóban fogtak.”

„Ugy a fenét, — mondá a székely. — Há isze, ha nem váltsák itt bé, én mán haza nem viszem, hanem csapom itt el őket.”

Megijed a polgármester, hogy még kitelik a székelytől és mind elereszti a cserebogarakat. Összehívta a tanácsot és a tanács ugy határozott, hogy a 7 hektó cserebogarat beváltják, nehogy a székely a városházán szélnek eressze az egészét. (E)

— Román színeszet Erdélyben. A kolozsvári Nemzeti Színházban a bukaresti román színtársulat fog vendégszerepelni és a román kormány Isac Emilt, román költőt állította az erdélyi színművészet élére. Ez az intézkedés nyugtalanságot keltett Kolozsváron, mert attól tartottak, hogy ez majd károsan befolyásolja Erdélyben a magyar színművészetet. Egy kolozsvári hírlapíró beszélgetést folytatott a kérdéssel Isac Emillel, aki a következő kijelentéseket tette:

— Nyugtassa meg a magyar közvéleményt, hogy a magyar színművészet és

irodalom szabad gyakorlásának megakadályozásáról szó sincs és nem is lehet. En megbízatásom alapján Goldis László kultuszminiszternek memorandumot nyújtottam át, de e progresszív szellemben megírt memorandum a magyarság sérelmét nem jelenti, csak tájékoztatás az erdélyi román kultúra jelenlegi státusáról és a fejlődés kibontakozásának útjairól. Allandó szintársulatról jelen pillanatban nem lehet szó. Szervezünk szintársulatokat, de ezek ezidő szerint magánvállalkozások, állami színház létesítéséről nincs terv. Azok a darabok, amelyeket előadatunk, tükörképét akarják nyújtani a román irodalomnak. A romániai szintársulat egyébként a jövő hónapban Brassóban, Kolozsváron és Nagyszebenben fog részt venni drámai, részint operaelőadásokat rendezni. Műsoron román szerzők darabjai szerepelnek. Ezenkívül felolvasóestélyeket is akarnak tartani Kolozsváron.

— **Megdrágul a vasút.** Közelebből bekövetkezik a negyedik tarifaemelés, mely úgy a személy-, mint a teherforgalmat érinteni fogja.

— **Nagy vasuti katasztrófa Romániában.** Bukarestből jelentik, hogy Bukarest és Giurgu között nagy vasuti szerencsétlenség történt. A szerencsétlenségnek sok áldozata van. Eddigi jelentések szerint 7-en meghaltak és 20-an súlyosan megsebesültek. A könnyű sebesültek számát még nem tudták megállapítani.

— **Habsburg és Hohenzollern pénz Hollandiában.** A Hager Post, amely nem régen célzásokat tett arra, hogy a Habsburg és Hohenzollern dinasztia Hollandiában penzeket helyezett biztosságba, most közli, hogy Hollandiában a Hohenzollernnek 15—20 millió, a Habsburgok pedig 100—110 millió koronát helyeztek el.

— **A román kormányzótanács újabb intézkedései.** A román kormányzótanács a legutóbbi napokban a következő rendeletet adta ki: Az egyházi hatóságok és a kormányzótanács: A kormányzótanács rendeletet intézett az összes egyházi hatóságokhoz, melyben megiltja, hogy iskolai ügyekben a budapesti kormánnyal érintkezést tartásnak fenn. Ezekben az ügyekben a tanács kultuszminisztere illetékes. Ima a román királyi családért: A kormányzótanács közli, hogy ott, ahol eddig az istentiszteletek alkalmával az előbbeni uralkodóért imádkoztak, most Ferdinánd királyért kell imát mondani. A kerületek beosztása: A román hivatalos lap közli, hogy a prefektusok a kerületek új beosztása céljából értekezletet hívnak össze, melyek eredményét február közepéig közölni kell a kormányzótanácsal. Egységes kerületeket kell alkotni közigazgatás, jogszolgáltatás és a választások tekintetében. Ezzel szemben a kerületeket lehetőség szerint nemzetiségek szerint kell beosztani. Kitüntetések viselése. Hivatalosan közlik: A volt magyar-osztrák hadsereg tisztjei és legénysége kitüntetését minden alkalommal viselheti. A kitüntéseket katonás és bátor viselkedéssel a csatateren szerzték s így senkinek sem lehet joga ezek viselését mely a kötelelességteljesítést jelzi betiltani. Az áruforgalom tilalma. A román kormányzótanács megtiltotta, hogy lisztet, korpát, cukrot, petroléumot, olajat, égőanyagokat és terményeket egyik helységről a másikba szállítsanak. Az ellen-szegülőkötől a szállított cikketek elkobozzák.

— **A békekonzferencia külsőségei.** A párisi lapok érdekes tudósításokat közölnek a konferencia külsőségeiről. A legtöbb résztvevő komolyan hallgatja a tanácskozást. Vita alig van. A szónokokat hallgatással fogadják, sem tetszés, sem nemtetszés nyilvánítások nem hangzanak el a beszédek után. Lansing az ülések alatt tollrajzokkal szórakozik. Különösen sikerült az a rajza, mely az arabok két képviselőjét ábrázolja, akik egy szót sem értenek sem franciául, sem angolul, de mégis feszült figyelemmel hallgatják végig a tárgyalást.

— **Az erdélyi iparvállalatok válsága.** Erdély már-már virágzásnak induló ipara megbénult. A súlyos politikai viszonyok következtében beállott helyzet, a vasuti forgalom teljes pangása, a szénhiány és a munkabérek nagymérvű emelése nemcsak az újabb alakult ipari vállalatokat, hanem a régi, sok éve fennálló vállalatokat is alapjukban rendítette meg. Az iparfelügyelőségnek az erdélyi gyárak és vállalatok felülvizsgálatával megbízott mérnöke a válság okairól a következőket mondotta: „Az erdélyi iparművek üzemét legelőször a vasuti teherforgalom szünetelése bénította meg. A raktárak zsúfolva vannak és a készáru nem szállítható, a nyersanyagok behozatala lehetetlenné vált. A szebeni román kormány most egy ipari kormánybiztost nevezett ki, hogy a fontosabb iparcikkek gyártása fennakadást ne szenvedjen és érintkezésbe lépett a bukaresti kormánnyal, hogy a készáruk kivitelét és a nyersanyagok behozatalát lehetővé tegye.

— **Van még humor.** Ezzel a címmel egyik laptársunk a következő kuriózumot írta meg: „A humor úgy látszik, még most sem vészett ki az emberekből még az ötödik háborús esztendőben sem, amint ezt az alábbi kérvény igazolja: „Belügyminiszter Ur! Tekintettel nevének világszerte tapasztalható nagy elértéktelenedésére, mély üsztelettel kérem hogy annak „Kenyér“ re való átváltoztatását engedélyezni méltóztassék. Nagyvárad, 1919 jan. 31. Igaz tisztelettel Pénz János, kereskedő“.

— **Alispánból — újságíró.** Dr. Hankó Elemér alispánt a vármegyei közigazgatás átvételével a románok elmozdították az állásából. Ez a körülmény az alispánt nem hozta zavarba és visszatért az újságírói asztal mellé, amelynek évekkal előbb hivatott munkása volt. Belépett az „Újság“ szerkesztőségébe és egyelőre kiváló tehetségét, mint újságíró érvényesíti.

— **Gyümölcsfák tövének felásása.** Gyümölcsstermeléssel foglalkozó gazdáknak ajánljuk, hogy gyümölcsfaik tövét a tél folyamán a korona nagyságának megfelelő területen ássák fel körülbelül egy ársónyom mélyen, természetesen ügyelve a gyökérzet épségére. Ezzel a munkálattal nemcsak a téli csapadékot juttatjuk könnyebben a gyökérzetekhez és nemcsak a talaj fizikai tulajdonságát és vegyi összetételét tesszük kedvezőbbé, hanem a gyümölcsfák tövében tétre meghuzódó rovarok és egyéb kártevők pusztulását is célozzuk. Különösen tanácsos ezen eljárást alkalmazni ott, hol a gyümölcsfák alja fűvel, gyomnövényvel sűrűn benőtt. Az ilyen talajba hatol legcsebbebben a levegő és nedvesség s a különböző kártevők is ilyen helyek bujnak meg a legszívesebben.

A szerkesztésért felelős: FÜSSY JÓZSEF.

Kiadó: FÜSSY JÓZSEF

Egy hever és egy tükör eladó, a hever esetleg haszonbérbe is kiadó. Értekezni: Szabó József kőműves, Lassanhajts hid Patak-utca 2. szám.

Utazó bunda eladó. Megtekinthető Tóth Árpád mészáros üzletében Fötér.

Egy jó karban levő heverő-dívány eladó. Kossuth tér 7. szám alatt.

Tagál szalmakalapokat

átformál, átfest és átvasal. Raktáron női, férfi és gyermek kalapok.

Ausländer Á. szalmakalap-gyára Torda, Kossuth-tér 3.

Közgyűlési meghívó.

AZ „ARANYOSGYÉRESI HENGERMALOM R.-T.“

1919. évi

rendes közgyűlését

f. évi március hó 6-án (csütörtökön) **d. u. 4 órakor** tartja meg saját helyiségében

Ar.-gyéres 1919. febr. hó 26.

Gr. Bethlen Bálint
r.-t. elnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
 2. Jelentés az 1918. üzleti évről.
 3. Mérleg bemutatása.
 4. Nyereség, veszteség bemutatása.
 5. Felügyelő bizottság jelentése.
 6. Felmentvény megadása.
 7. Igazgatósági s felügyelő bizottsági tagok választása.
 8. Esetleges indítványok.
- A mérleg a R. T. iroda helyiségében megtekinthető.

Cipész segédeket magas fizetéssel teljes Papp Mihály Kossuth Lajos-u. 24. Kolozsvár. Lehetőleg varrott munkához értőket.

Elveszett 1918. év októberi forradalom alatt az erdőéri szakvizsgálati bizonyítványom, becsületes megtalálója kelli jutalomban részesül, ha vissza adja. Ifj. Máthé Mózes, Bányabükk.

Egy ebédlő és egy háló bu-tor berendezés kerestetik megvételre. Kiadóba kéretik az ajánlatokat beküldeni.

Eladó jókarban levő ebédlő asztal, szekrény, 4 drb hajlitott szék, ebédlő dívány, gyermekkosci. Három párnára való toll. Kerti eszközök. Nagy petroleumos korsó. Cím: Fűssy J. könyvkereskedésében.

Bérbe vennék 150—300 hold jó birtokot több legelővel, kaszálóval és lakóházzal lehetőleg. Torda-Aranyosvármegyében. Cím: Nagy Miklós gazdasági ispán Marostudas, Eczken-telep 13. szám alatt.

Városi mozi.

1919. március 4, 5—6 án március 8-án és 9-én a következő kitűnő műsorok lesznek a városi mozgószínházban láthatók.

Pénz öfelsége 4 felv. dráma.

Krisztus élete és halála mind a két napon d. u. 4-től ifjúsági előadás is lesz. Ezen előadásra személyenként a díj 1 K.

Üzlet a házasságban 4 f. dráma.

Győzelem vagy halál 4 f. dráma

Pontos megjelenést kér

az Igazgatóság.

Lengyel Samu okl. mérnök
vállalati irodája

Torda, Vallásszabadság-tér 26 sz.

Elvállal mindennemű beton, vasbeton munkát. Gazdasági, családi, bérházak tervezését és építését. Földfelmérést, parcellázást és szakzerű vízelcsapolásokat.

Műszaki és kereskedelmi iroda

Elvállal: Földgáztüzelő berendezések tervezését, ipari nyersanyagok vizsgálatát és értékesítését. Vizvizsgálat, vitzisztító berendezések ipari és fogyasztási célokra. Műszaki leírások és tervek elkészítése. Vegyipari cikkek vizsgálata és beszerzése.

Kovács Gyula

vegyésmérnök Torda, Bethlen Bálint utca 31. szám.

Haszonbérli hirdetés.

Az újtorjai Margitai-óvoda oláhvárosi földjeinek bérárverezése március 9-én (vasárnap) d. u. 3 órakor tartatik meg, az újtorjai olvasókör helyiségében.

Eladók. Tordán a postaréten és hegyi dűllőben közvetlen a város mellett több kisebb szántó földek eladók. Egyik tavalyi bevetelt lucernas. Eladó a Martalján egy szőlő rész és a városban egy fél házrész. Cimem: Füssy J. könyvkereskedésében.

Felhívás.

A lakáshivatal a legszigorubbán felhívja mindazokat, akik tudta nélkül lakást adtak ki, avagy kiadó lakással bírnak, hogy azt márc. hó 8-ig revezett hivatalnál feltétlenül jelentésük be, mert ennek nem teljesítése esetén a lakáshivatal az összes lakások felülvizsgálatát kénytelen lesz elrendelni s ez esetben a lakáshivatal megkerülésével kiadók, üzérkedők 2000 korona pénzbüntetés és hat havi elzárást kényszerít ki magukat. A fentiek bizalmas bejelentését a lakáshivatal annyival is inkább elvárja, mert álláspontja a bér elfogadásánál mindenkor méltányos s a felek életviszonyait tekintetbe vevő.

Elnökség.

Allást keres nős gazdasági segéd tiszt a ki a gazdaságon kívül egy öt pür kőjáratau malom kezelését is érti. Cimem e lap kiadóhivatalában.

Eladó Eladó vas szak eke, egy szecska végő, gazdaságban nélkülözhetetlen. Két ló után való jó karban levő könnyű kifutó kocsi, igás szekér és szán. Cim: Füssy J. könyvkereskedésében.

Vennék Torda közeli községeiben belsőséget és 20-30 hold földet. Ajánlatok Trifán Vaszília címre Mezőbó u p. Mezőcsán.

Eladó teljesen új szalon berendezés, szőnyeg, függönyök, asztali lámpa, jutányos áron. Cim: Füssy J. könyvkereskedésében.

Eladó a Jósika Miklós utca 27. számú házastelek és 21 hold I. a. kaszáló és szántóföld. Ertekezhetni ugyanott.

A város közönsége előtt jól ismert

ÉPÜLET ÉS GÉPLAKATOS MŰHELYEMET

földgáz, vízvezeték berendezéseket és javításához szükséges összes gépekkel és anyagokkal gazdagon felszerelten.

Ezen szakmába vágó munkálatokat elvállalok és szakszerűen teljesítek.

FEURGYÁN SIMON

géplakatos.

(Erzsébet-szálló.)

Hasáb dorong tűzifa

házhoz szállítva.

Égetett mész

nagybani eladása. Szállítási vállalkozó: C. U.

SCHECHTER SAMU

Főter 41 sz.

100 holdig terjedelmű földbérletet, legnagyobb részt kaszálóból, keresek.

GOTHE DEZSŐ SZERELÉSI VÁLLALATA

VALLÁSSZABADSÁG-TÉR 44.

TELEFON: 82.

KÉSZIT: jutányosan, gyorsan a legjobb kivitelben

FÖLDGÁZ, VÍZVEZETÉK, VIL-LANY, FÜRDŐ ÉS CSATORNA, GŐZFÜTÉS STB. BERENDEZÉSEKET.

Meghívó.

Az Egyesült Kisegítő és Takarékpénztár Részvénytársaság

15. (LII.) évi

Rendes közgyűlését

1919. évi március hó 16-án d. e. 11 órakor Tordán, az intézet vallásszabadság-téri helyiségében tartja meg, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1918. évi üzletéről, a zárszámadások előterjesztése és a felügyelő bizottság jelentése.
2. Határozat hozatal a tiszta nyereség hováfordítása, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
3. Az igazgatóság és napibiztosok megválasztása 1919, 1920, 1921. évekre.

Az Igazgatóság

Alapítási tervezet és aláírási felhívás.

Alulírottak tervbe vettük városunk és vármegyénk kereskedelmi, valamint ipari életének felleaditását, fejlesztését és istapolását, nemkülönben mezőgazdasági termelésünk érdekeit előmozdító vállalatnak részvénytársasági formában való megállapítását. E közérdekű alapításunkkal mindenkéltől egy tökéletes, modern alapokra fektetett, nagyszabású áruüzletet kívánunk létesíteni, hogy egyrészt az áruknak nagybani beszerzése folytán a különböző közszükségleti cikkeket a kereskedelem részére olcsóbbá és hozzáférhetőbbé tegyük, másrészt pedig, hogy az értékesítési lehetőség előmozdítása által a termelők érdekeit szolgáljuk s ezzel kapcsolatban a közzgazdaságra oly nagyfontosságú többletermelést is előmozdítsuk.

A tervbe vett vállalat „**Tordai Kereskedelmi Részvénytársaság**“ cég alatt, Torda székhellyel, 2500 drb. bemutatóra szóló, egyenként 800 korona névértékű, 400 korona befizetésű részvényből álló 2,000,000 korona névleges, 1,000,000 korona tényleges befizetésű részvénytőkével, meghatározatlan időtartamra alakulna.

A megalapítandó részvénytársaság működési körébe felvenni:

Kereskedelmi vállalatok létesítését foglalkozna áruknak, terményeknek, anyagoknak és mindenféle közszükségleti cikkeknek nagybani adás vételével és közvetítésével.

Foglalkozna ipari vállalatok, üzemek létesítésével, már meglévő ilyen üzemek átvételével és fejlesztésével.

A mezőgazdaságtól termelés érdekeit szolgáló vállalatokat, üzemeket létesítene.

A részvényaláírás zárhatárideje f. évi március hó 15.

Az alapítók tentartják maguknak azon törvényadta jogot, hogy a részvénytársaság igazgatóságát az első három üzleti évre kinevezzék.

Tulajegyzés esetén aránylagos leszállításnak lesz helye.

Részvénybefizetési feltételek: A jegyzés alkalmával befizetendő a jegyzett részvények névértékének 10%-a. Az alakuló közgyűlés megtartása előtt befizetendő a névérték további 40%-a. A jegyzett részvények névértékének második 50%-a a részvénytársasági alapszabályoknak erre vonatkozólag megállapítandó feltételei szerint fog befizettetni.

A befizetések a Torda-Aranyos vármegyei takarékpénztárnál, vagy az Egyesült Kisegítő és Takarékpénztárnál, Tordán, teljesítendők.

A ki a jegyzett részvények befizetését az erre vonatkozó feltételek szerint a meghatározott időpontig nem teljesítene, az a már addig befizetett összeget elveszti s jegyzett részvényei az alapítók által értékesítettnek fognak.

Torda, 1919 február hó 18.

A TORDA-ARANYOS VÁRMEGYE TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Dr. Horváth sk.

Darkó sk.

Betegh Miklós sk.
birtokos.

Simon Dávid sk.
a Mendel sörfőzde és keresk. rt. igazgatója.

Dr. Lőrinczy Ákos sk.
ügyvéd.

Fekete sk.

Polonyi Sándor sk.
kereskedő.

Kerekes József sk.
birtokos, kereskedő.

Darkó Aladár sk.
a Torda-Aranyos vármegyei takp. rt. igazgatója.

Kimpel sk.

Horváth Miklós sk.
birtokos.

Dr. Gruber József sk.
a Topánfalvi Takarékpénztár igazgatója.

Kálmán József sk.
kereskedő.